

Ochrana rastlín a záhrady od hmyzu bez chémie

K preventívnej ochrane rastlín pred škodcami a chorobami môžeme používať rôzne odvary a výluhy z čerstvých, prípadne sušených rastlín. Mnohé sú účinné už v počiatkových štádiách choroby. Na rozdiel od chemických prostriedkov nemajú negatívny vplyv na zdravie ľudí a zvierat, ani na životné prostredie. Prírodné odvary posilňujú zdravotný stav rastlín, usmrucujú baktérie a huby, svojou vôňou odpudzujú niektorých škodcov.

Aksamietnica - smrad'oška *Tagetes*

Účinným prostriedkom proti voškám je aksamietnica zasadená medzi rastliny. Látky uvoľňované z koreňového systému spoľahlivo ničia najmä pôdne háďatká. Koreňový systém, ktorý zostane po pestovaní tejto rastliny, obohacuje pôdu o živiny a predchádza pôdnej únave.

Kapucínka väčšia *Tropaeolum majus*

Vysadená kapucínka je účinná proti voškám, ktoré sa vyskytujú na ozdobných a ovocných druhoch rastlín. Zaujímavosťou tejto rastliny je, že pôsobí proti väčšine kmeňov baktérií *Staphylococcus* a *Streptococcus*. Užíva sa tiež na podporu rastu vlasov, proti ich vypadávaniu a proti lupinám.

Vysazený cesnak pažitkový - pažitka *Allium schoenoprasum*. a Fenikel obyčejný *Foeniculum vulgare* pod stromami (čerešne, slivky, jablone a hrušky) a drobným ovocím výborne odradzuje vošky.

Palina ročná *Artemisia annua*

Odpudzuje zo záhrady hmyz a nemá ju rada pásavka zemiaková.

Saturejka záhradná *Satureja hortensis*

Umiestnená medzi strukovinami odpudzuje vošky a nosánika.

Bazalka pravá *Ocimum basilicum*

Je účinná na niektoré parazitké huby paradajok, uhoriek a papriky.

Povojník *Ipomoea*

Odpudzuje od mravcov a vošiek

Trebuľka voňavá *Anthriscus cerefolium*

Listy tejto rastliny sa podobajú na listy petržľenu. Môže sa pestovať v záhone, v debničke, alebo celoročne v nádobe v interiéri. Okrem vysokého obsahu vitamínu C odpudzuje vošky a zlepšuje chuť reďkoviek, kvaky a repy.

Rozmarín lekársky *Rosmarinus officinalis*

Odpudzuje škodce v kapuste, fazule a mrkvy.

Ruta voňavá *Ruta graveolens*

Vysadená blízko ruží a jahôd zaháňa hlodavce.

Šalvia lekárska *Salvia officinalis*

Šalvia má liečivé účinky, odpudzuje hmyz, rozvešaná okolo prístreška alebo okna odradí komáre a iný otravný hmyz.

Levanduľa *Lavandula*

Mole v skrini, či v šatníku odpudí rozvešaná levanduľa, ktorá navyše príjemne prevonia vašu bielizeň.

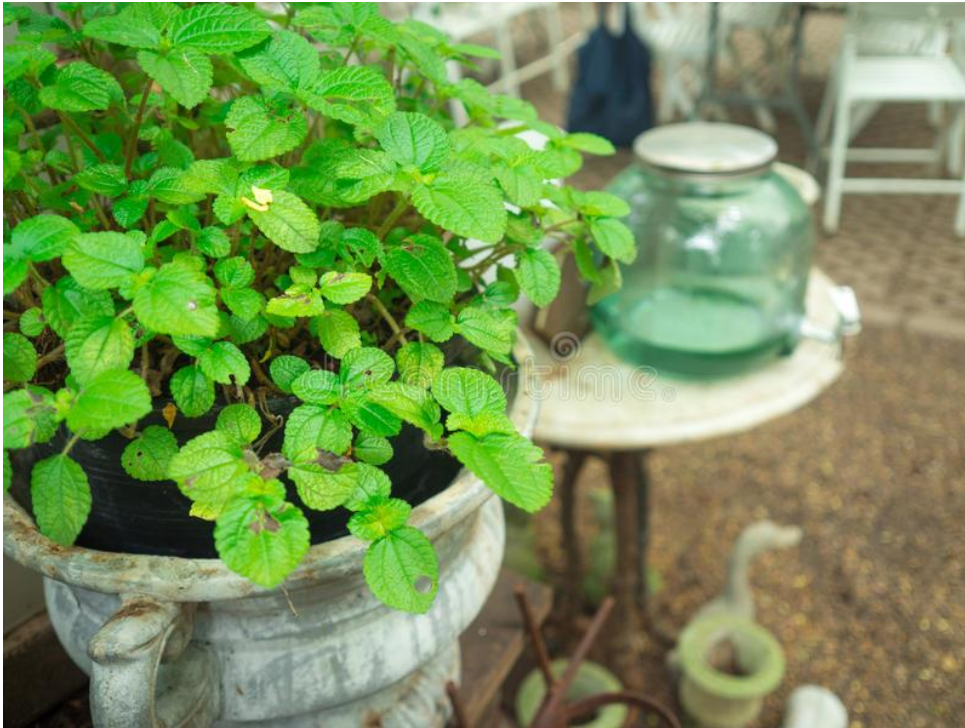
Nechtík lekársky *Calendula officinalis*

Vysadený nechtík neznášajú komáre, ktorého vôňa ich odpudzuje, taktiež ochráni cibuľu pred háďatkami.

Mäta pieporná *Mentha piperita*

Látky pulegón a karvón, ktoré rastlina obsahuje sú toxické pre hmyz. Mätová silica sa používa ako zložka prírodných repelentov. Tieto zložky sú ale prchavé, účinok klesá približne po 1,5 hod. od aplikácie.

Medovka lekárska *Melissa officinalis*

Vôňa tejto byliny odpudzuje komárov, z voňavých listov týchto rastlín sú veľmi dobré čaje ktoré prospievajú zdraviu.

Muškrát citrónový *Pelargonium odoratissimum*

Príjemná vôňa rastliny nie je pre komáre toxická ale odpudzuje ich, a preto sa jej vyhýbajú. Účinná je, keď sa niekoľko listov rozdrví a potrie sa nimi pokožka.

Muškrát - pelargónia veľkokvetá *Pelargonium grandiflorum*, **Muškrát - Pelargónia štítovitolistá** *Pelargonium peltatum*, **Muškrát - Pelargónia krúžkovaná** *Pelargonium zonale*

Tieto druhy muškátov muškáty sa okrem vzhľadu pestujú pre vôňu, ktorá sa šíri z listov, obsahujúcich gerániovú silicu. Niektoré voňajú po citrónoch, iné po pomarančoch, ďalšie majú mäťovú, jablčnú, ružovú, eukalyptovou alebo sladko korenistú vôňu. Silná aróma odpudzuje hmyz, takže rastliny pôsobia na oknách a v miestnostiach ako prírodné repelenty.

Eukalyptus *Eukalyptus*

Netradičná rastlina s príjemnou vôňou odpudzujúcou komáre a muchy

Cesnak

Jedným z najznámejších insekticídnych a fungicídnych prostriedkov je cesnak. Výluh je účinný najmä proti múčnatke. Rozkrojenej strúčiky cesnaku zapichnuté v substráte odpudzujú smútkivky a háďatká. 30 g ľahko roztláčených strúčikov vrátane šupiek prelejeme 500 ml vriacej vody a necháme 6 hodín odstáť. Takto pripraveným výluhom zľahka postriekame celú rastlinu, prípadne i povrch substrátu. Postrek opakujeme po 14 dňoch.

Zemiaky

Larvy smútkiviek môžeme odchytiť pomocou plátka zemiaky, ktorý položíme na povrch substrátu. Počas niekoľkých dní do neho larvy nálezov a zemiak jednoducho vyhodíme alebo hp vymeníme za nový. Postup opakujeme do tej doby, kým si nie sme istí zlikvidovaním lariev. Nesmieme zabudnúť na žlté leповé dosky, na ktoré odchyťávajú dospelé mušky.

Žihľava

Výluh zo žihľavy sa osvedčil najmä pri napadnutí voškami. 100 g čerstvých nekvitnúcej žihľavy (alebo 20 g sušených) máčame 12 až 24 hodín v litri studenej vody. Precedíme a neriedeným roztokom opakovane postrekujeme napadnutú rastlinu. Výluh môžeme zriediť 1:10 a použiť ho ako preventívne zálievku, ktorá odpudzuje hmyz a zvyšuje odolnosť rastlín.

Praslička

Odvar z prasličky roľnej (nie bahennej, tá je jedovatá) sa osvedčil najmä proti múčnatke a iným hubovým ochoreniam, ale pôsobí aj proti voškám alebo roztočom a posilňuje zdravie rastlín. 100 g čerstvej alebo 15 g sušenej vňate sa máča 24 hodín v litri studenej vody. Druhý deň sa zmes 30 minút povarí a po vychladnutí sa precedí. Ak sa odvar používa ako preventívny postrek či zálievku, zriedi sa vodou v pomere 1:5 a aplikuje sa raz týždenne. Pri akútnom napadnutí sa používa silnejší roztok, ktorým sa rastlinu ošetruje denne po dobu troch dní. Pleseň by mala do týždňa zmiznúť, v horšom prípade sa zastaví aspoň jej šírenie.